

3936040 PHPH/M : สาขาวิชาเอก: โรคติดเชื้อ; วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์)

ศัพท์สำคัญ : Trichinellosis/ELISA/*Trichinella spiralis*/KAP./hilltribe people

ชุดิมา อินทสร: ความสัมพันธ์ระหว่างค่า ELISA value ของการเป็นโรคทริคิเนลโลซิส กับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติคนในชาวเขา (THE ASSOCIATION OF ELISA VALUE OF TRICHINELLOSIS WITH KNOWLEDGE, ATTITUDES AND PRACTICE IN HILLTRIBE PEOPLE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พักตร์พิมล มหรรณพ, Ph.D.(Trop.Med.), วันเพ็ญ ชัยคำภา, Ph.D.(Microbiol.&Immunol.), วงเดือน ปั่นดี, ศ.ด.(วิทยาการระบาด), เฉลิมพล ต้นสกุล, ศ.ด. (สุขศึกษา), ประเสริฐ เสตสุบรรณ, Ph.D., 151 หน้า. ISBN 974-589-850-3

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่า ELISA value ของการเป็นโรคทริคิเนลโลซิส กับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติคนของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ต.วัดจันทร์ และชาวเมือง ต.ท่าผา อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 เม.ย. - 1 พ.ค. 2540 ประชากรศึกษาประกอบด้วย กลุ่มที่ 1; กลุ่มตัวอย่างศึกษาชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ที่เจ็บป่วยด้วยโรคทริคิเนลโลซิส จำนวน 21 ราย กลุ่มที่ 2; กลุ่มเปรียบเทียบชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ที่ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคทริคิเนลโลซิส จำนวน 42 ราย กลุ่มที่ 3; ผู้ติดเชื้อหนอนพยาธิในลำไส้ จำนวน 36 ราย กลุ่มที่ 4; ผู้มีสุขภาพแข็งแรงที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ จำนวน 30 ราย และกลุ่มที่ 5; กลุ่มเปรียบเทียบชาวเมือง จำนวน 42 ราย และศึกษาค่า ELISA value ของการเป็นโรคทริคิเนลโลซิส ในสุกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ต.วัดจันทร์ ที่เลี้ยงไว้ จำนวน 38 ตัว

ผลการทำ ELISA จากซีรัมคนกลุ่ม 1,2,3 และ 4 ใช้ cut off OD ที่ 0.317 พบว่ากลุ่มที่ 1 มีค่า OD เฉลี่ย ($\bar{X} \pm sd.$) = 0.575 ± 0.240 และมีค่า OD ที่ต่ำกว่า cut off OD จำนวน 3 ราย (14.29%) กลุ่มที่ 2 มีค่า OD เฉลี่ย ($\bar{X} \pm sd.$) = 0.161 ± 0.082 และมีค่า OD สูงกว่า cut off OD จำนวน 6 ราย (14.29%) จากการทดสอบทางสถิติพบว่าค่า OD ของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ซึ่งการตรวจด้วยวิธีนี้ให้ค่าความไว 85.7% ค่าความจำเพาะ 95.2% ส่วนผลการทำ ELISA จากซีรัมสุกรใช้ cut off OD ที่ 0.574 พบสุกรที่ศึกษามีค่า OD เฉลี่ย ($\bar{X} \pm sd.$) = 0.207 ± 0.073 และไม่มีสุกรตัวใดมีค่า OD สูงเกิน cut off OD ทั้งค่าความไว และค่าความจำเพาะของการตรวจด้วยวิธีนี้ในสุกรมีค่า 100.0% ส่วนการศึกษาความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติคนเกี่ยวกับโรคทริคิเนลโลซิส ระหว่างกลุ่มที่ 1, 2 และ 5 พบว่าความรู้และการปฏิบัติคนเกี่ยวกับโรคของทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ในขณะที่ทัศนคติเกี่ยวกับโรคของทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.02$) และผลการศึกษาพบว่าแหล่งเนื้อสุกรที่นำมาประกอบอาหารเป็นปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคทริคิเนลโลซิสชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ต.วัดจันทร์(กลุ่มที่ 1 รวมกับกลุ่มที่ 2)และชาวเมือง ต. ท่าผา(กลุ่มที่ 5)